

การบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ADMINISTRATION OF WORLD HERITAGE AREA IN AYUTTHAYA PROVINCE OF AYUTTHAYA CITY MUNICIPALITY ACCORDING TO THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY

เกรียงเพชร ทองบริสุทธ์* วิรัช วิรัชนิภาวรรณ
Kriangpet Thongborisoot*, Wiruch Wiruchnipawan

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสต์เทิร์นเอเชีย
Program on Public Administration, Eastern Asian University.

*Corresponding author, E-mail: kriangpet3350@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ และ (4) ตัวแบบการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักและการวิจัยเชิงคุณภาพเสริม โดยการวิจัยเชิงปริมาณนั้น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามซึ่งผ่านการทดสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามได้ค่า IOC ที่ระดับ 0.94 และค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามได้ค่า Cronbach's ที่ระดับ 0.96 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา รวม 1,087 คน เก็บรวบรวมข้อมูลสนามระหว่างวันที่ 1 กันยายน ถึง 31 ธันวาคม 2558 โดยได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมารวม 976 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.79 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการถดถอยพหุคูณ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นเป็นการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัญหาที่สำคัญ คือ ผู้บริหารเทศบาลบางส่วนไม่ได้ใช้ความคิด ความรู้ และความสามารถของตนเองอย่างเพียงพอในการจัดระเบียบร้านค้าในพื้นที่มรดกโลก (2) แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ ผู้บริหารเทศบาลควรใช้ความคิด ความรู้ และความสามารถของตนเองเพิ่มมากขึ้น โดยดำเนินการจัดระเบียบร้านค้าด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญ คือ การที่ผู้บริหารของเทศบาลมีภาวะความเป็นผู้นำสูง เช่น กล้าริเริ่ม กล้าคิด และกล้าตัดสินใจเพื่อส่วนรวมในการจัดระเบียบร้านค้าในพื้นที่มรดกโลก และ (4) ตัวแบบการบริหารจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรประกอบด้วย 8 ด้าน โดยเน้นด้านการสร้างเครือข่าย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการรวมกลุ่ม

ด้านความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการเสริมสร้างคนให้มีความรู้และคุณธรรม ด้านภูมิคุ้มกัน และด้านการพึ่งตนเอง ตามลำดับ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ พื้นที่มรดกโลก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

Objectives of this research were to study (1) problems of administration of world heritage areas in Ayutthaya Province of Ayutthaya City Municipality according to the Sufficiency Economy Philosophy, (2) development guidelines for administration of world heritage areas in Ayutthaya Province of Ayutthaya City Municipality according to the Sufficiency Economy Philosophy, (3) critical factors for successful administration of world heritage areas in Ayutthaya Province of Ayutthaya City Municipality according to the Sufficiency Economy Philosophy, and (4) administrative model of world heritage areas in Ayutthaya Province of Ayutthaya City Municipality according to the Sufficiency Economy Philosophy.

Research methodology this research was a mixed method research using quantitative research as main means and supported by qualitative research. Quantitative research used questionnaire with validity check at 0.94 level and reliability check at 0.96 level for field data collection from September 1 to December 31, 2014. Total samples were 1,087 residents in 10 sub-districts of Ayutthaya City Municipality. Total 976 sets of completed questionnaires were collected, representing 89.79% of all samples. Statistics used were mean, standard deviation, multiple regressions, and Pearson's correlation. The in-depth interviews of 9 experts were done by structured in-depth interview form for qualitative information.

Research findings revealed that (1) the significant administrative problem was the Municipality Executives had not applied their ideas, information, and administrative capacities for vendor ordering in the world heritage areas; (2) the major development guidelines was the Municipality Executives should inclusively apply their ideas, information, and administrative capacities for vendor ordering in the world heritage areas as well as intensively supervise the implementation; (3) the major success factor was the Municipality Executives should have leadership such as be initiative, be creative, and make good decision based on public interest in vendor ordering in the world heritage areas; and (4) the administrative model according to the Sufficiency Economy Philosophy consisted of 8 aspects, namely, networking establishment, moderation, rationality, cohesiveness, balance and sustainable development, strengthening the qualities of people in both knowledge and morality, self-immunity, and self-reliance.

Keywords: Administration, World Heritage Area, Ayutthaya Province, Ayutthaya City Municipality, the Sufficiency Economy Philosophy

บทนำ

ในอดีต กรุงศรีอยุธยาเป็นเมืองหลวงของสยามประเทศ และเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยความเจริญรุ่งเรืองของกรุงศรีอยุธยาที่ยังคงเห็นเด่นชัดในปัจจุบัน (พ.ศ. 2559) คือ นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งยูเนสโก (UNESCO) โดยคณะกรรมการมรดกโลกมีมติรับนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาซึ่งมีอาณาเขตครอบคลุมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาอันเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งใจกลางกรุงศรีอยุธยาที่ได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานประวัติศาสตร์ ครอบคลุมพื้นที่ 1,810 ไร่ ตั้งแต่ พ.ศ. 2519 ไว้ในบัญชีมรดกโลก เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2534 ณ กรุงคาร์เทจ ประเทศตูนิเซีย พร้อมกับอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย และกำแพงเพชร ซึ่งมีผลให้ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาที่ประเทศต่างๆ ได้ทำร่วมกัน [1] โดยตัวอย่างมรดกโลกในอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เช่น พระราชวังโบราณ เจดีย์สุริโยทัย วัดธรรมิกราช วัดพระศรีสรรเพชญ์ วิหารพระมงคลบพิตร และวัดพนัญเชิง เป็นต้น โดยมรดกโลกเหล่านี้ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยามีอำนาจหน้าที่พื้นฐานที่สำคัญตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ (1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน (2) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ (3) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (4) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ (5) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง (6) ให้ราษฎรได้รับการศึกษา

อบรม (7) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ (8) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และ (9) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

นอกจากนี้ เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ยังมีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับพื้นที่มรดกโลกในฐานะเป็นอนุกรรมการฝ่ายบริหารของคณะกรรมการอำนาจการและควบคุมการดำเนินงานโครงการและพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ตามแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์และพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เช่น ศึกษาและกำหนดมาตรฐานตลอดจนแนวทางการอนุรักษ์ อนุรักษ์สถาน และแหล่งโบราณคดีประวัติศาสตร์ ศึกษาและจัดทำแผนอนุรักษ์ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ เป็นที่ปรึกษาในการจัดทำแผนงานและแผนปฏิบัติการของหน่วยราชการต่างๆ ที่รับผิดชอบในกิจกรรมต่างๆ ของโครงการอนุรักษ์และพัฒนา เป็นต้น [2]

จากการศึกษาเบื้องต้นของผู้ศึกษาพบว่า เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลก โดยเฉพาะการบริหารจัดการภูมิทัศน์ที่ไม่สอดคล้องกับพื้นที่มรดกโลกบางประการตามกรอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน ได้แก่ (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านความพอประมาณ เช่น เทศบาลบริหารจัดการหรือจัดระเบียบร้านค้าในพื้นที่มรดกโลกอย่างไม่เหมาะสม เช่น เข้าไปดำเนินการจัดระเบียบร้านค้าน้อยเกินไป (2) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านความมีเหตุผล เทศบาลจัดระเบียบพื้นที่ร้านค้าในพื้นที่มรดกโลกโดยไม่ได้คำนึงถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสภาพพื้นที่ (3) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการมีภูมิคุ้มกัน เช่น เทศบาลขาดความพร้อมในการ

จัดระเบียบร้านค้าเพื่อรับมือกับการเสื่อมโทรมของพื้นที่มรดกโลก (4) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการจัดการด้านการพึ่งตนเอง เช่น เทศบาลไม่ได้จัดระเบียบพื้นที่ร้านค้าโดยยึดหลักการพึ่งตนเอง เช่น เทศบาลไม่ได้ดำเนินการจัดระเบียบร้านค้าด้วยตนเอง แต่กลับเปิดโอกาสให้ร้านค้าดำเนินการกันเอง (5) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเสริมสร้างคนให้มีความรู้และคุณธรรม เช่น เทศบาลไม่ได้ประชาสัมพันธ์ หรือแนะนำผู้ประกอบการร้านค้าในพื้นที่มรดกโลกให้มีความรู้ควบคู่ไปกับการรับผิดชอบต่อเรื่องการจัดระเบียบร้านค้า (6) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการรวมกลุ่ม เช่น เทศบาลไม่ได้แนะนำ หรือส่งเสริมประชาชนให้รวมพลังกันในกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการจัดระเบียบร้านค้าในพื้นที่มรดกโลก (7) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการสร้างเครือข่าย เช่น เทศบาลไม่ได้ประชาสัมพันธ์ หรือแนะนำผู้ประกอบการร้านค้าให้ใช้ประโยชน์จากเครือข่ายภายในพื้นที่มรดกโลกเพื่อรับบริการหรือขอความช่วยเหลือจากเทศบาล และ (8) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น เทศบาลไม่ได้ประชาสัมพันธ์ หรือแนะนำผู้ประกอบการร้านค้าให้มีความรู้ความเข้าใจว่า การจัดระเบียบร้านค้าให้เกิดประโยชน์สูงสุดและอย่างยั่งยืน ควรดำเนินการอย่างไร เหล่านี้เป็นต้น

ด้วยเหตุผลที่แสดงถึงความเป็นมาและความสำคัญ อำนาจหน้าที่ ตลอดจนตัวอย่างปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษา เรื่อง “การบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วย 8 ด้าน มาปรับใช้เป็นการรอบแนวคิดหลัก โดยผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ทั้ง

ด้านวิชาการ และด้านปฏิบัติต่อบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ

4. เสนอตัวแบบการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) กรอบแนวคิดหลัก และ (2) กรอบแนวคิดรอง โดยกรอบแนวคิดหลักประกอบด้วย กรอบแนวคิดหลักส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระ และกรอบแนวคิดหลักส่วนที่เป็นตัวแปรตาม กรอบแนวคิดหลักส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระนั้น เป็นเหตุ (Cause) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ หนึ่ง “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (the Sufficiency Economy Philosophy) 8 ด้าน” ได้แก่ ด้าน (1) ความพอประมาณ (Moderation) (2) ความมีเหตุผล (Rationality)

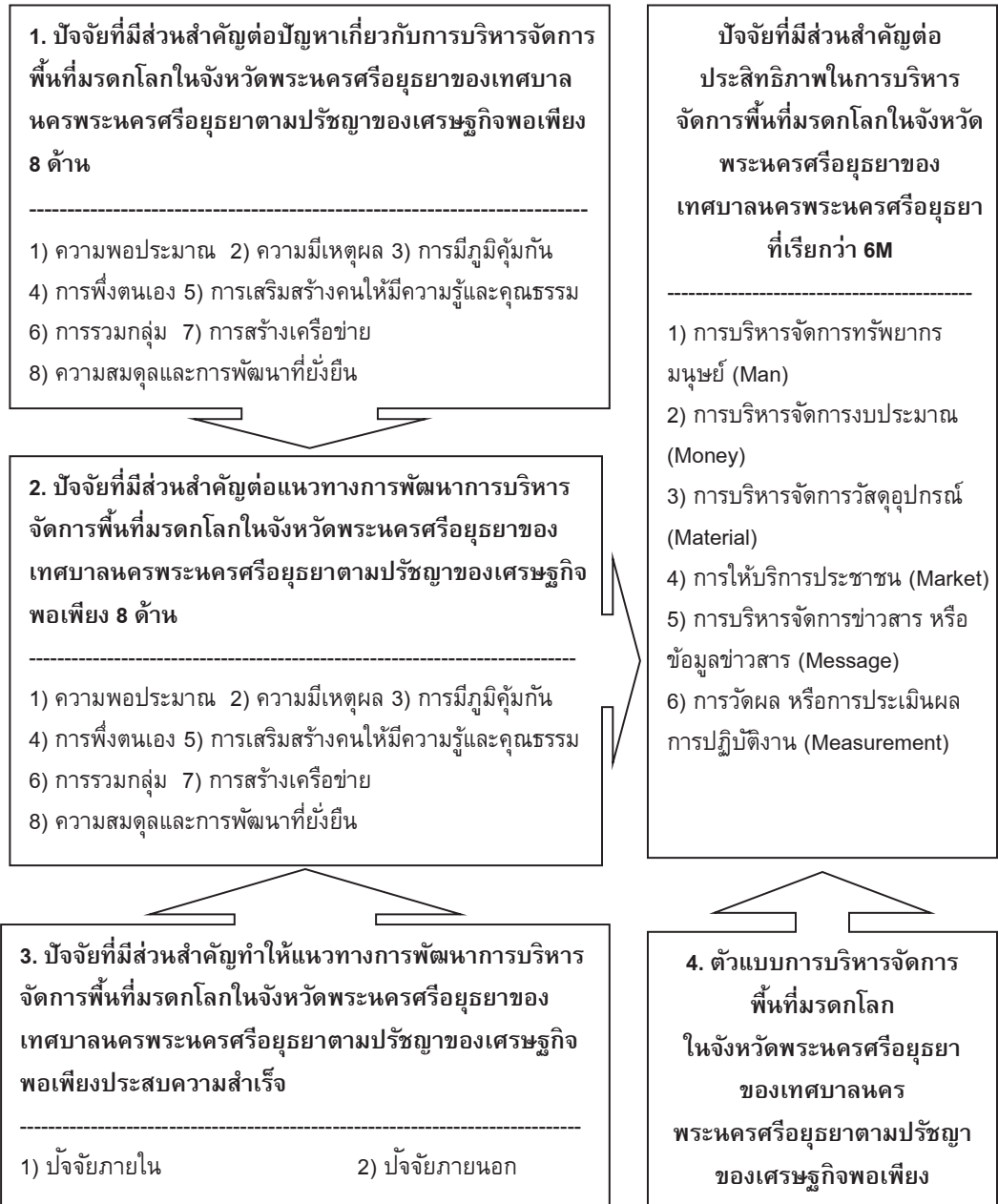
(3) การมีภูมิคุ้มกัน (Self-Immunity) (4) การพึ่งตนเอง (Self-Reliance) (5) การเสริมสร้างคนให้มีความรู้และคุณธรรม (Strengthening the Qualities of People in Both Knowledge and Morality) (6) การรวมกลุ่ม (Cohesiveness) (7) การสร้างเครือข่าย (Network Establishment) และ (8) ความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน (Equilibrium and Sustainable Development) และ สอง “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน [3]

สำหรับกรอบแนวคิดหลักส่วนที่เป็นตัวแปรตามนั้น เป็นผล (Effect) ได้แก่ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า 6M” ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Man) (2) การบริหารจัดการงบประมาณ (Money) (3) การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ (Material) (4) การให้บริการประชาชน (Market)

(5) การบริหารจัดการข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสาร (Message) และ (6) การวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Measurement) [4]

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นนี้แล้ว ผู้ศึกษายังได้นำ “กรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก” มาปรับใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อจัดกลุ่มและการวิเคราะห์วัตถุประสงค์การวิจัยที่มีความสำคัญในลำดับรองหรือวัตถุประสงค์รองจำนวน 1 ข้อ (วัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 3.) ได้แก่ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบความสำเร็จ” โดยผู้ศึกษากำหนดให้ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบความสำเร็จที่จัดกลุ่มและวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็น 2 ปัจจัย” เป็นตัวแปรอิสระ หรือเป็น “เหตุ” ดังภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ (เหตุ) → ตัวแปรตาม (ผล)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณตามวัตถุประสงค์การวิจัย 4 ข้อ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ซึ่งเน้นการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก ในเวลาเดียวกันได้นำข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพมาเสริม และเทียบเคียงกับข้อมูลที่ได้อีกจากการวิจัยเชิงปริมาณ [5] ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประชากรที่ศึกษา คือ ประชาชนทั้งหมดในเขตพื้นที่เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 10 ตำบล รวมประชาชน 70,403 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างคือ ประชากรที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1,087 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane [6] ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.03 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หรือค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่าเท่ากับ 0.94 และทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน (Pretest) จำนวน 50 ชุด เพื่อหาความเชื่อถือได้

ของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อถือได้ ที่ระดับ 0.96 การเก็บรวบรวมข้อมูลสนามดำเนินการระหว่างวันที่ 1 กันยายน ถึง 31 ธันวาคม 2558 โดยได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาได้รวม 976 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.79 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการถดถอยพหุคูณ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์แบบลึกลับเฉพาะผู้เชี่ยวชาญซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจงจำนวน 9 คน โดยเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง¹ โดยผู้ศึกษากำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ให้เห็นเรื่องข้อเสนอนะต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จ รวมถึงตัวแบบการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวเป็นหลัก ซึ่งพิจารณาคัดเลือกจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

¹ ผู้ให้สัมภาษณ์สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย (1) นางสาวกฤษณา สุพรรณพงษ์. อดีตผู้ตรวจราชการกรมพัฒนาชุมชน สัมภาษณ์วันที่ 12 มกราคม 2558 ณ โรงแรมทองธารา กรุงเทพมหานคร. (2) นายไพโรจน์ เอื้อประเสริฐ. อดีตนายกเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ สัมภาษณ์วันที่ 25 มกราคม 2558 ณ โรงแรมทองธารา กรุงเทพมหานคร. (3) นายเขมชาติ เทพไชย. ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายพิพิธภัณฑสถาน อธิบดีรองอธิบดีกรมศิลปากร สัมภาษณ์วันที่ 19 มกราคม 2558 ณ มหาวิทยาลัยมหิดล จังหวัดนครปฐม. (4) นายวีระ ประสพศักดิ์. อดีตอาจารย์โรงเรียนนครหลวงอุดมรัชต์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สัมภาษณ์วันที่ 15 มกราคม 2558 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (5) นายวิศวะ สะศิสมิต. อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2557 ณ โรงแรมทองธารา กรุงเทพมหานคร. (6) นายชาริทธิ์ มีลักษณะ. ผู้อำนวยการสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สัมภาษณ์วันที่ 26 มกราคม 2558 ณ สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (7) นายณรงค์ อ่อนสะอาด. ผู้ว่าราชการลำพูน อดีตรองผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สัมภาษณ์วันที่ 5 มกราคม 2558 ณ ห้องทำงานผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน. (8) นายจรัญ ชื่นในธรรม. ผู้อำนวยการกลุ่มฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สัมภาษณ์วันที่ 30 ธันวาคม 2557 ณ อาคารสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ถนนเพชรบุรี กรุงเทพมหานคร. (9) นายสิบศักดิ์ เอี่ยมวิจารณ์. รองผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สัมภาษณ์วันที่ 26 มกราคม 2558 ณ ห้องทำงานรองผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์แนวลึกที่มีโครงสร้าง โดยผู้ศึกษาทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเองซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งนำมาเสริมหรือเทียบเคียงกับข้อมูลเชิงปริมาณซึ่งเป็นข้อมูลหลักของการศึกษาคั้งนี้

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางรวม 6 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านการรวมกลุ่ม ด้านการสร้างเครือข่าย และด้านความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่วนอีก 2 ด้านนั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก คือ ด้านการพึ่งตนเอง และด้านการเสริมสร้างคนให้มีความรู้ และคุณธรรม ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการ คือ ผู้บริหารเทศบาลบางส่วนไม่ได้ใช้ความคิด ความรู้ และความสามารถของตนเองอย่างมากเพียงพอในการจัดระเบียบร้านค้าในพื้นที่มรดกโลก

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับมากในทุกข้อคำถาม ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ ผู้บริหารเทศบาลควรใช้ความคิด ความรู้ และความสามารถของตนเองเพิ่มมากขึ้นโดยดำเนินการจัดระเบียบร้านค้าด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นภาพรวมของปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการได้

อย่างชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น

นอกจากนี้ ผลการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คน ล้วนเห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนา ที่ว่า ผู้บริหารเทศบาลควรใช้ความคิด ความรู้ และความสามารถของตนเองเพิ่มมากขึ้นโดยดำเนินการจัดระเบียบร้านค้าด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากสำหรับปัจจัยภายใน คือ การที่ผู้บริหารของเทศบาลมีภาวะความเป็นผู้นำสูง เช่น กล้าริเริ่ม กล้าคิด และกล้าตัดสินใจ เพื่อส่วนรวมในการจัดระเบียบร้านค้าในพื้นที่มรดกโลก สำหรับปัจจัยภายนอก คือ นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของรัฐบาลนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลาง

สำหรับผลการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาประสบผลสำเร็จ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกคนต่างเห็นตรงกันว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลในการจัดระเบียบร้านค้าในพื้นที่มรดกโลก เป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างข้างต้น

4. ตัวแบบการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่

มีความเห็นว่า ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาที่เรียกว่า 6M โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ (1) ด้านการสร้างเครือข่าย (2) ด้านความพอประมาณ (3) ด้านความมีเหตุผล (4) ด้านการรวมกลุ่ม (5) ด้านความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน (6) ด้านการเสริมสร้างคนให้มีความรู้และคุณธรรม (7) ด้านภูมิคุ้มกัน และ (8) ด้านการพึ่งตนเอง

นอกจากนี้ ผลการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เกี่ยวกับตัวแบบการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ผู้เชี่ยวชาญรวม 8 คน ล้วนเห็นด้วยกับตัวแบบการบริหารจัดการดังกล่าวด้วยเช่นกัน ส่วนผู้เชี่ยวชาญอีก 1 คน นั้นไม่มีความคิดเห็น

สรุปและอภิปรายผล

ผู้ศึกษาขออภิปรายและสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ผู้บริหารเทศบาลบางส่วนไม่ได้ใช้ความคิด ความรู้ และความสามารถของตนเองอย่างมากเพียงพอในการจัดระเบียบร้านค้าในพื้นที่มรดกโลก เนื่องจากเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาจัดบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ดูแลและจัดระเบียบร้านค้าในจำนวนที่มากเพียงพอ รวมถึงใช้จ่ายงบประมาณสำหรับการจัดระเบียบร้านค้าด้วยการสนับสนุนให้มีและใช้วัสดุอุปกรณ์ หรือเครื่องมือสำหรับการจัดระเบียบร้านค้าอย่างมากเพียงพอ อย่างไรก็ตาม เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยายังขาดความพร้อมในการจัดระเบียบร้านค้าเพื่อรับมือกับการเสื่อมโทรมของ

พื้นที่มรดกโลก อีกทั้งไม่ได้ประชาสัมพันธ์ หรือแนะนำผู้ประกอบการร้านค้าในพื้นที่มรดกโลกให้มีความรู้ควบคู่ไปกับความรับผิดชอบในเรื่องการจัดระเบียบร้านค้า ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าผลกระทบทางสังคมรอบอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวของกรมศิลปากร ฐานวิเศษ [7] ที่พบว่า การดำเนินนโยบายหรือยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมหรือขีดความสามารถในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

เช่นนี้พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ของ Boston, Martin, Pallot & Walsh [8] ที่ให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ของการบริหารจัดการทั้งในแง่ของผลลัพธ์ ผลผลิต และการพัฒนาคุณภาพ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ

2. แนวทางการพัฒนาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่สำคัญพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ผู้บริหารเทศบาลควรใช้ความคิด ความรู้ และความสามารถของตนเองเพิ่มมากขึ้นโดยดำเนินการจัดระเบียบร้านค้าด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นภาพรวมของปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการได้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น เนื่องจากการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นบทบาทหน้าที่โดยตรงของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์และพัฒนามรดกประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

เช่นนี้สอดคล้องกับพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือนเนื่องในวันข้าราชการพลเรือนปีพุทธศักราช 2548 [9] ที่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า การทำงานให้สำเร็จขึ้นอยู่กับความสามารถสองอย่างเป็นสิ่งสำคัญ คือ สามารถในการใช้วิชาความรู้อย่างหนึ่ง สามารถในการประสาน

สัมพันธ์กับผู้อื่นอีกอย่างหนึ่ง ทั้งสองประการนี้ ต้องดำเนินคู่กันไป และจำเป็นต้องกระทำด้วยความสุจริตกาย สุจริตใจ ด้วยความคิดความเห็นที่เป็นอิสระปราศจากอคติ และด้วยความถูกต้องตามเหตุตามผลด้วย จึงจะช่วยให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายและประโยชน์ที่พึงประสงค์โดยครบถ้วนแท้จริง

3. ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ คือ ผู้บริหารของเทศบาลควรมีภาวะความเป็นผู้นำสูง เช่น กล้าริเริ่ม กล้าคิด และกล้าตัดสินใจเพื่อส่วนรวมในการจัดระเบียบร้านค้าในพื้นที่มรดกโลก เนื่องจากภาวะผู้นำเป็นความสามารถในการมีอำนาจ อิทธิพลต่อบุคคลกลุ่มบุคคล เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ภาวะผู้นำถือเป็นศิลปะที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อบริหารที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ผู้นำเป็นผู้ตัดสินใจ กำหนดปัญหา วางแผน และรับผิดชอบต่อความอยู่รอดหรือการพัฒนาขององค์กร [10] ซึ่งสอดคล้องกับวรเดช จันทรศร [11] ที่เห็นว่าระบบการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นช่องทางสำคัญที่จะช่วยให้ทุกฝ่ายเข้าใจปัญหาได้อย่างรอบด้าน

และกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ

4. ตัวแบบการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควรประกอบด้วย 8 ด้านโดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ (1) ด้านการสร้างเครือข่าย (2) ด้านความพอประมาณ (3) ด้านความมีเหตุผล (4) ด้านการรวมกลุ่ม (5) ด้านความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน (6) ด้านการเสริมสร้างคนให้มีความรู้และคุณธรรม (7) ด้านภูมิคุ้มกัน และ (8) ด้านการพึ่งตนเอง โดยการจัดลำดับความสำคัญของอิทธิพลของตัวแบบการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ตัวแปรอิสระ) ที่มีต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า 6M (ตัวแปรตาม) มีเงื่อนไข ดังนี้ (1) ผู้ศึกษาเลือกตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม โดยพิจารณาตามจำนวนด้านของตัวแปรตามมาเป็นลำดับแรก และ (2) กรณีที่ตัวแปรอิสระมีอิทธิพลตัวแปรตามในจำนวนด้านที่เท่ากัน ผู้ศึกษาพิจารณาจากระดับอิทธิพลของตัวแปรอิสระ (ค่า B) ที่สูงสุดในแต่ละด้านมาเป็นลำดับแรก และลำดับรอง ตามลำดับดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ตัวแบบการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อตัวแบบการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาข้างต้นนั้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยทั้ง 8 ด้าน ที่มีต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า 6M ได้แก่ การที่เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาจัดบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ดูแลและจัดระเบียบร้านค้าในจำนวนที่มากเพียงพอและใช้จ่ายงบประมาณสำหรับการจัดระเบียบร้านค้าด้วยการสนับสนุนให้มีและใช้วัสดุอุปกรณ์ หรือเครื่องมือสำหรับการจัดระเบียบร้านค้าอย่างมากเพียงพอ รวมทั้งเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาจัดระเบียบร้านค้าโดยคำนึงถึงความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่มรดกโลก โดยมีการตรวจสอบหรือประเมินผลการปฏิบัติงานจัดระเบียบร้านค้าของบุคลากรของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา เช่น มีการสอบถามความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่มรดกโลก เป็นต้น

เช่นนี้พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ Denhardt & Denhardt [12] ที่ให้ความสำคัญกับการจัดการภาครัฐแนวใหม่ซึ่งเน้นหลักการของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และการให้ความสำคัญกับประชาชนเพื่อมุ่งให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี โดยหน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่ตอบสนองความต้องการของประชาชน แต่ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนด้วย

เมื่อเป็นเช่นนั้น จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยามีความเห็นว่า ตัวแบบการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเรียงตามลำดับความสำคัญทั้ง 8 ด้านข้างต้นเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า 6M อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาขอเสนอข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผลการวิจัย และอภิปรายและสรุปผล ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับหัวข้อ อภิปรายและสรุปผล ได้แก่ การที่เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาควรนำตัวแบบการบริหารจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน ข้างต้นไปปรับใช้เพื่อการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ย่อมมีแนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทําวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำการวิจัยแบบเจาะลึกด้านการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของแต่ละด้านอย่างเจาะจง เช่น ด้านการสร้างเครือข่าย ด้านความพอประมาณ หรือด้านความมีเหตุผล เป็นต้น

2.2 เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำการวิจัยโดยเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น เช่น ประชาชนในเขตพื้นที่หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น เช่น กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ เป็นต้น แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบว่าผลการวิจัยคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันกับการศึกษาครั้งนี้เพียงใด

2.3 เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำการวิจัยโดยใช้กรอบแนวคิด หรือตัวแบบอื่นสำหรับการศึกษาวิเคราะห์การบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา เช่น การบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกตามแนวคิดการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม เป็นต้น แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ

ว่าผลการวิจัยคล้ายคลึง หรือแตกต่างกันกับการศึกษาครั้งนี้เพียงใด

2.4 หน่วยงานหรือบุคลากรของหน่วยงานอื่นควรนำกรอบแนวคิดที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้านนี้ไปทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น เช่น เทศบาลตำบลเมืองเก่าซึ่งรับผิดชอบการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย และกำแพงเพชร เทศบาลตำบลบ้านเชียงซึ่ง

รับผิดชอบการบริหารจัดการพื้นที่แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง เป็นต้น เพื่อพิสูจน์ผลการวิจัยว่าเหมือนกัน คล้ายคลึงกัน หรือแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร อันจะนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐต่อไป โดยอาจนำปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 8 ด้าน ไปปรับใช้เฉพาะบางด้านที่เหมาะสมกับหน่วยงานที่ศึกษา หรืออาจตัดบางด้านออกโดยไม่จำเป็นต้องนำไปใช้ครบทั้งหมดทุกด้านในทางตรงกันข้าม อาจเพิ่มจำนวนด้านหรือตัวชี้วัดขึ้นอีกก็ได้ตามความเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- [1] ศูนย์ข้อมูลมรดกโลก กระทรวงวัฒนธรรม. (2558). *นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา*. สืบค้นเมื่อ 14 สิงหาคม 2558, จาก http://www.thaiwhic.go.th/heritage_culture2.aspx#a1
- [2] กรมศิลปากร. (2533). *แผนแม่บทโครงการอนุรักษ์และพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา*. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร. สืบค้นเมื่อ 14 สิงหาคม 2558, จาก <http://www.digital.nlt.go.th/items/show/2660#?c=0&m=0&s=0&cv=0>
- [3] วิรัช วิรัชนิการวรรณ. (2550). *การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมและแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: โฟร์เพช.
- [4] วิรัช วิรัชนิการวรรณ. (2552). *การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ: การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวชี้วัด*. กรุงเทพฯ: โฟร์เพช.
- [5] Creswell, J. W., Plano Clark, V. L.; and Garrett, A. L. (2008). Methodological issues in conducting mixed methods research designs. In *Advances in Mixed Methods Research: Theories and Applications*. Manfred M. Bergman (ed.). London: Sage. pp. 66-83.
- [6] Yamane, Taro. (1967). *Elementary Sampling Theory*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- [7] กมลสร ฐานวิเศษ. (2556). *การศึกษาผลกระทบทางสังคมรอบอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากนโยบาย การพัฒนาการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- [8] Boston, J., Martin, J., Pallot, J.; and Walsh, P. (1996). *Public Management: The New Zealand Model*. Auckland: Oxford University Press.
- [9] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2554). *พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช 2540-2552*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

- [10] Robbins, Stephen P. (2004). *Essentials of Management: Essential Concepts and Applications*. New Jersey: Pearson Education, Inc.
- [11] วรเดช จันทรรศร. (2554, มกราคม-มิถุนายน). การน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการภาครัฐ. *วารสารปัญญาภิวัตน์*. 1-18.
- [12] Denhardt, J. V.; and Denhardt, R. B. (2003). *The New Public Service: Serving, not Steering*. 9th ed. New York: M.E. Sharpe.